

Landelijke Dag 2009: ruimte voor vlinders en libellen.

Op 14 februari 2009 vindt in de Junushoff in Wageningen de jaarlijkse Landelijke Dag plaats van De Vlinderstichting. Dit keer is het thema 'Ruimte voor vlinders en libellen'. Er wordt verteld over het eerste libellenreservaat, Wyldemerck, opgericht in mei 2007. U hoort over eisen die dagvlinders en nachtvlinders aan hun omgeving stellen. Verder over onze plannen en wensen voor gebieden waar dagvlinders, nachtvlinders en/of libellen ruim baan krijgen – en met hen allerlei planten en andere dieren. Wouter Vanreusel vertelt over de succesvolle tuinvlindertellingen in België. Er zullen diverse films vertoond worden, en de korte presentaties worden verlicht met prachtige foto's. Deze dag is niet alleen voor de experts, maar zeker ook voor de gewone natuurliefhebbers en geïnteresseerden! In de pauzes is er ruimschoots gelegenheid om te kijken en kopen bij diverse stands op onze informatiemarkt: natuurboeken, kunst, educatief materiaal, en veel informatie over het werk van De Vlinderstichting. Parallel wordt er 's middags voor de theepauze voor maximaal veertig mensen een cursus 'Nachtvlinders herkennen' gegeven door Rob de Vos (Werkgroep Vlinderfaunistiek).

Programma

09.30 uur	Ontvangst met koffie/thee	
10.00 uur	Opening	Theo Verstrael
10.10 uur	Wylde wrimelt op de Wyldemerck. Over Wyldemerck, het eerste libellenreservaat van Nederland	Ep van Hijum (De Hynstebiter/Infram)
10.30 uur	Vlinderreservaten – hoe maak je het verschil?	Michiel Wallis de Vries
10.50 uur	Koffie- en theepauze	
11.20 uur	Film	Annette van Berkel
11.40 uur	Nachtvlinders: onbekend maakt onbeschermd?	Dick Groenendijk
12.00 uur	Insecten en natuurbeheer: ervaringen uit de praktijk	Jap Smits (Staatsbosbeheer)
		Jan-Willem Sneep
12.20 uur	Uitreiking Gouden vlinder	
12.30 uur	Lunchpauze	
13.55 uur	tot 14.35 uur parallelprogramma: Cursus 'Nachtvlinders herkennen'	Rob de Vos
13.55 uur	Vervolg hoofdprogramma	
	Communicerende (reser)vatens. Kansen voor vlinders, libellen en De Vlinderstichting	Ineke Koopmans
14.15 uur	Vlinder mee! Lessen uit twee jaar tuinvlinders tellen in België	Wouter Vanreusel (Natuurpunt)
14.35 uur	Thee- en koffiepauze	
15.05 uur	Film	
15.25 uur	Vlinders en libellen volop 'in the picture'	Kars Veling
15.45 uur	Uitslag Wie-kent-quiz (foto's)	Dick Groenendijk
15.55 uur	Afsluiting	Theo Verstrael
16.00 uur	Aansluitend: borrel voor iedereen in Grand Café De Junushoff	

Landelijke Dag:

Datum: zaterdag 14 februari 2009, 10.00 – 16.00 uur

Plaats: Junushoff te Wageningen

Toegang: € 8,- inclusief koffie en thee.

Lunch: € 7,-; lunch uiterlijk 3 februari 2009 opgeven.

Aanmelden: maak het verschuldigde bedrag over op rekeningnr. 212488074 t.n.v. De Vlinderstichting te Wageningen onder vermelding van het aantal personen met/zonder lunch standaard/vegetarisch.

Wilt u meedoen aan de cursus nachtvlinders herkennen? Stuur een e-mail aan info@vlinderstichting.nl.

Gezocht: kandidaten voor de Gouden Vlinder

Ook dit jaar zijn wij weer op zoek naar mensen of organisaties die zich onderscheiden door hun uitzonderlijke inzet voor de vlinders. Wie weet komen zij in aanmerking voor een Gouden Vlinder. Een groot aantal vrijwilligers levert een bijdrage aan ons natuurbeschermingswerk dus potentiële kandidaten zijn er genoeg! De aanvragen worden beoordeeld op grond van de volgende criteria:

1. Er moet een daadwerkelijke bijdrage geleverd worden aan de bescherming van vlinders.
  2. De verdiensten van de persoon of organisatie moeten een uitstraling hebben, zowel in de eigen kring als naar buiten toe.
  3. De prestatie moet gedurende langere tijd worden geleverd en kwalitatief goed zijn.
  4. De verworven kennis moet actief worden uitgedragen.
- Kent u een persoon of een organisatie die aan al deze criteria voldoet, zend dan uw gemotiveerde kandidaatstelling uiterlijk 1 december 2008 naar De Vlinderstichting t.a.v. Liesbeth van Agt, Postbus 560, 6700 AM Wageningen. Of stuur een e-mail naar liesbeth.vanagt@vlinderstichting.nl. De Gouden Vlinder-commissie bestaande uit Henkjan Kievit, Jan-Willem Sneep en Kars Veling zal de kandidaten beoordelen.
- De uitreiking is op 14 februari 2009 tijdens de Landelijke Dag. Tenminste, als de te onderscheiden personen dan aanwezig kunnen zijn. Vorig jaar waren zowel oud-natuurjournalist Henk van Halm als Staatsbosbeheerboswachter Jap Smits verhinderd. Inmiddels zijn de Gouden Vlinders alsnog uitgereikt. Volgend jaar beter?!

Donatie 2009: slim schenken

De donatie die u overmaakt aan De Vlinderstichting is fiscaal gezien een gift. Er zijn 2 soorten giften:

- gewone giften
- periodieke giften (giften die u bij een notaris hebt laten vastleggen)

Als u een gift doet, mag u die misschien aftrekken. Voor het aftrekken van gewone giften en periodieke giften gelden verschillende voorwaarden.

Wanneer mag u een gift aftrekken?

Voor het aftrekken van gewone giften gelden de volgende voorwaarden:

- U hebt de gift gedaan aan een instelling die bij ons is geregistreerd als een ANBI. ANBI staat voor: Algemeen Nut Beogende Instelling. Een ANBI is een kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele of wetenschappelijke instelling, of een instelling die op een andere manier bijdraagt aan het algemeen nut. Als instellingen aan bepaalde voorwaarden voldoen, kunnen ze door de Belastingdienst worden aangemerkt en geregistreerd als ANBI. De Vlinderstichting is ANBI-erkend.
- Het bedrag van de gift was hoger dan het drempelbedrag
- U mag niet meer aftrekken dan het maximale aftrekbedrag
- U kunt met schriftelijke stukken aantonen dat u de gift hebt gedaan, bijvoorbeeld met bankafschriften
- De instelling heeft geen tegenprestatie geleverd voor de gift

Drempel en maximum

Voor gewone giften geldt een drempelbedrag en een maximaal aftrekbedrag. Het drempelbedrag is 1% van uw drempelinkomen, met een minimum van € 60. Wat u meer hebt betaald dan dit drempelbedrag, mag u aftrekken. Maar u mag niet meer aftrekken dan het maximale aftrekbedrag: 10% van uw drempelinkomen. Het drempelinkomen is het totaal van uw inkomsten en aftrekposten in box 1, 2 en 3, maar zonder uw persoonsgebonden aftrek.

Aftrekken van periodieke giften: geen drempels of maxima

Uw gift is een aftrekbare periodieke gift, als:

- u de gift hebt laten vastleggen bij een notaris
- u regelmatig bedragen overmaakt naar een instelling of een vereniging
- deze bedragen steeds (ongeveer) even hoog zijn
- het overmaken van deze bedragen uiterlijk bij uw overlijden eindigt
- u de gift minimaal 5 jaar achter elkaar doet
- de instelling of vereniging u geen tegenprestatie levert voor de gift

Voor periodieke giften geldt geen drempelinkomen of maximaal aftrekbaar bedrag.

Een periodieke gift aan een ANBI (zie boven) mag u altijd aftrekken.

Periodieke gift via Schenkservice

De Vlinderstichting heeft een overeenkomst afgesloten met Schenkservice.

Schenkservice werd opgericht, nadat iemand zelf bij een goeddoelenorganisatie de administratieve rompslomp bij periodieke giften had ervaren. Schenkservice verzorgt nu voor ons de administratie rond periodieke giften, inclusief het verzorgen van de notariële akte. Het minimale bedrag dat u als periodieke gift via Schenkservice kunt doneren is € 150 per jaar. U verbindt zich dan dus om De

schenkservice Vlinderstichting vijf jaar lang jaarlijks met minimaal € 150 te steunen. Een formulier voor de periodieke gift is bijgevoegd bij dit tijdschrift. Denk er eens over na. U zou ons – en de vlinders en libellen – er een groot plezier mee doen!

Mocht u ons al gemachtigd hebben om uw gift automatisch af te schrijven, dan komt deze machtiging door het invullen van het formulier voor periodieke schenking automatisch te vervallen. Eventueel reeds geïncasseerde donaties voor 2009 worden door ons teruggestort na ontvangst van uw formulier.

In memoriam Etienne Daniël van Dissel

Op 21 september 2008 is plotseling Etienne van Dissel overleden. Etienne behoorde jarenlang tot de trouwste waarnemers en had grote interesse in zowel dagvlinders als libellen. Jarenlang heeft hij zich ingezet voor het libellenmeetnet. De vele waarnemingen die hij door gaf, maakten de omgeving van Wapenveld tot een goed onderzochte locatie. Velen zullen zich hem herinneren als een bijzondere reisgenoot bij de vele vlinder- en libellenreizen die hij nog tot recent meemaakte. We zullen zijn inzet, enthousiasme, vriendelijkheid en hulpvaardigheid in alle activiteiten waar we met hem samenwerkten missen. We wensen zijn familie en vrienden veel sterkte bij het verwerken van dit verlies.

Dick Groenendijk

De Vlinderstichting steunt Water Natuurlijk

Bij de Waterschapsverkiezingen die worden gehouden van 13 tot 25 november, zal voor het eerst een 'groene' partij meedoen in alle kiesdistricten: Water Natuurlijk. Deze partij is in 2007 op initiatief van enkele maatschappelijke organisaties (o.a. Natuurmonumenten) op het gebied van natuur en recreatie opgericht om natuurlijk waterbeheer en de leefbaarheid van het landschap nadrukkelijker op de agenda van de waterschappen te zetten. Het is ook nadrukkelijk de bedoeling om de langzame cultuuromslag binnen de waterschappen van puur agrarisch en veiligheid naar een grotere gerichtheid op landschap, milieu, gezondheid en natuur een positieve impuls te geven.

Een goed waterbeheer waarbij alle belangen goed worden afgewogen, is van groot belang voor

de toekomst van onze vlinders en libellen. De sterke verbetering van de waterkwaliteit gedurende het afgelopen decennium heeft onze libellen duidelijk goed gedaan; de aantallen en het verspreidingsgebied van veel soorten neemt toe. Maar ook voor veel vlindersoorten is het waterbeheer cruciaal. Denk bijvoorbeeld aan de soorten van vochtige graslanden en beekdalen. Kwalitatief goed water en de juiste vochtomstandigheden op het juiste moment bepalen de duurzaamheid van de populaties van deze soorten. Met diverse waterschappen zijn hierover overigens al goede afspraken gemaakt. Een sterkere positie van Water Natuurlijk in de waterschapsbesturen zal de positieve aandacht voor landschap en natuur steviger verankeren in het werk van de waterschappen. Daarom ondersteunt De Vlinderstichting het initiatief van Water Natuurlijk. Andere organisaties die het initiatief ondersteunen zijn o.a. de provinciale landschappen, de provinciale milieufederaties, de Waddenvereniging en de Stichting Reinwater.

Agaatvlinder gaat vreemd

Leo Witmond deed op 13 januari 2008 een leuke ontdekking. Tijdens een wandeling in de staatsbossen van Gieten/Borger (Drenthe) zag hij in een douglasspar enkele rupsen van de agaatvlinder (*Phlogophora meticulosa*). Enkele rupsen werden opgekweekt en uit de kweekresultaten bleek dat het inderdaad ging om de agaatvlinder. Dit is vreemd, want in de literatuur worden, naast de vele tientallen soorten planten waarop de agaatvlinder ooit gevonden is, geen naaldbomen genoemd als waardplant voor deze rups. De veel op onze agaatvlinder

De kraam van De Vlinderstichting op de Summer Fair in Ommen.

lijkende Noord-Amerikaanse soort *Phlogophora periculosa* voedt zich wel met naaldbomen, maar de douglasspar wordt niet genoemd. Niet alleen is de naaldboom niet bekend als waardplant van de agaatvlinder, daarnaast gaat het om een Europese soort die zich voedt met een Amerikaanse boom. Opmerkelijk, dus.

Onderzoek naamsbekendheid

Het jubileumjaar was voor De Vlinderstichting een goede kans om haar naamsbekendheid bij het brede publiek te vergroten. Een financiële bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds maakte het mogelijk in dit kader deel te nemen aan een aantal grote beurzen: de fiets- en wandelbeurs, TuinDee in Zwolle, Den Bosch en Goes, de Doe- en Kijkdag in Almere, de ANWB Kampeerdagen en de Summer Fair in Ommen.

Enquête

Om een beeld te kunnen krijgen van de bezoekers aan de beurzen waar De Vlinderstichting aan deelgenomen heeft en het nut van de deelname te kunnen bepalen, is een enquête gehouden onder de bezoekers van

TuinDee Den Bosch en Goes en de Summer Fair in Ommen. In totaal zijn er 141 enquêtes ingevuld door willekeurig geselecteerde bezoekers.

De opvallendste uitkomst van de enquête: 71% van de ondervraagden kent De Vlinderstichting niet. Geen grote verrassing omdat op voorgaande beurzen al is gebleken dat weinig bezoekers ons kennen. Verder is gebleken dat De Vlinderstichting bekender is onder ouder publiek dan onder jongeren en dat het grootste gedeelte van de ondervraagden die ons kennen een HBO- of WO-opleiding hebben afgerond. De meeste ondervraagden hadden nectarproducerende planten en waardplanten in de tuin staan en ongeveer 25% heeft een vijver in de tuin. Leuk feit: 3 van de ondervraagden hadden de tuin volledig ingericht als vlindertuin. Het meest bekende werk van De Vlinderstichting (onder de bezoekers die hebben aangegeven de stichting te kennen) zijn de beschermingsprojecten en de waarnemingen en onderzoeken. Van alle ondervraagden hebben er twee wel eens financiële steun gegeven door een aankoop bij De Vlinderstichting, twee ande-

ren zijn vrijwilligers en onder de ondervraagden bevond zich één donateur!

Naamsbekendheid

De beurzen waren een van de methoden die werden ingezet om de naamsbekendheid te verhogen. Het effect is lastig te meten, maar een schatting kan gemaakt worden aan de hand van het aantal bezoekers. Het totaal aantal bezoekers van de fiets- en wandelbeurs, TuinDee Zwolle, Den Bosch en Goes, de Doe- en Kijkdag, de ANWB kampeerdagen en de Summerfair in Ommen wordt geschat op 225.000. Als aangenomen wordt dat een vierde deel van de bezoekers de stand van De Vlinderstichting gezien heeft, komt dat neer op 56.250. Op de beurzen zijn actief folders uitgedeeld aan bezoekers. Geschat wordt dat zeker 1 op de 10 bezoekers een folder heeft meegenomen: 22.500 personen. Een andere actie was het verspreiden van kaarten waarmee men een eenmalige gift kan doen aan De Vlinderstichting. Deze kaarten zijn uitgedeeld op de beurzen, meegestuurd met het tijdschrift Op Lemen Voeten, verspreid via het tijdschrift Landleven en ook webwinkel Vivara Natuurbeschermingsproducten stuurde een kaart mee met de bestellingen. Er zijn totaal 25.250 giftkaarten verspreid en 325 teruggestuurd. Deze actie leverde bijna € 10.000 aan giften op. De lespakketten met koolwitjes die dit jaar verzonden werden, bevatten voor alle kinderen een antwoordkaart. Hiermee kunnen ze voor hun ouders een gratis folder over vlinder- en libellenvriendelijk tuinieren aanvragen. Er zijn 75.000 van deze kaarten verstuurd en 1.300 aan De Vlinderstichting teruggestuurd.

Nieuws

Er kan dus geconcludeerd worden dat 1,5% geretourneerd is en belangrijker: er zijn veel nieuwe geïnteresseerden voor vlinders en libellen en wellicht ook in ons werk.

Tenslotte zijn in het jubileumjaar ongeveer 50 artikelen over De Vlinderstichting verschenen in tijdschriften variërend van de Viva, Flair en jeugdtijdschriften tot natuurtijdschriften als Buitenleven en Grasduinen.

Hoe verder?

Nu het jubileumjaar wat betreft het beursbezoek ten einde is, kan er teruggekeken worden op de acties. De deelname aan de beurzen kan als succesvol beschouwd worden als wordt gekeken naar de hoeveelheid naamsbekendheid die gegeneerd is. De vraag is nu, hoe gaan we verder? In 2009 weer op dezelfde beurzen staan, of moeten we juist een andere richting op om zodoende ook een ander publiek te bereiken? Zeker is, dat u ook volgend jaar vast en zeker De Vlinderstichting nog wel eens tegen het lijf zult lopen!

Willemijn van der Krogt

stagiaire De Vlinderstichting

VOFF-veldagenda

Ook dit jaar is er weer een VOFF-veldagenda verschenen.

Deze sfeervolle bureau-agenda met prachtige natuurfotos en stijlvolle teksten van Ruben Smit, ecooloog en natuurfotograaf van internationale klasse, brengt de Nederlandse natuur op haar allermooist in beeld.

Naast informatie over de fenologie (wat bloeit wanneer? wie zingt er wanneer?) en over zon en maan bevat de agenda ook aankondigingen van natuuractiviteiten. De agenda biedt voldoende ruimte om zelf waarnemingen in te vullen. Te koop in de boekhandel voor € 12,95.

Nieuwe nachtvlindernachten

De data voor de Nationale Nachtvlindernachten in 2009 én 2010 zijn al vastgesteld. In 2009 is de Nachtvlindernacht op vrijdag 28 augustus (en de rest van het weekend). En in 2010 kun u meedoen op vrijdag 9 juli 2010. Dus noteren maar, in uw gloednieuwe agenda van 2009!

Giften

Adviesbureau Sticht en Gelre in Ede maakte - niet voor het eerst - een mooi bedrag naar ons over: € 500. Hartelijk dank!